

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001694

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-04-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осіпчук Дарина Сергіївна

2. Daryna Osipchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 071

Назва наукової спеціальності: Облік і оподаткування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Облік і оподаткування

Дата захисту: 07-06-2024

Спеціальність за освітою: Облік і оподаткування

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 5476

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.67.35, 11.25.42, 06.35.31

Тема дисертації:

1. Облік державної допомоги за МСФЗ: теорія і методика
2. State aid accounting under IFRS: theory and methodology

Реферат:

1. Дисертацію присвячено обґрунтуванню теоретичних положень та розробці практичних рекомендацій з удосконалення методики бухгалтерського обліку операцій з державною допомогою. Здійснено теоретичне узагальнення поняття «державна допомога» на основі дослідження вітчизняного та міжнародного законодавства у сфері державної допомоги. За результатами дослідження було виділено основні характерні особливості даного об'єкту бухгалтерського обліку, зокрема: варіативність форм надання, джерелом ресурсів завжди виступає держава, мета полягає у підтримці діяльності суб'єкта господарювання, наслідком є створення переваг для підприємства над іншими господарюючими суб'єктами галузі чи регіону. Аргументовано недоцільність застосування поняття «цільове фінансування» для опису господарських операцій з державною допомогою, оскільки його значення викривлює сутність поняття «державна допомога» для цілей бухгалтерського обліку. Доведено узагальнювальний характер терміну «державна допомога» у редакції МСБО 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу». Обґрунтовано використання методів обліку державних грантів (метод капіталу та метод доходу) відповідно

до форми гранту. Для грантів, пов'язаних з активами, що надходять у вигляді необоротних активів доцільним є застосування методу капіталу, тоді як для грантів, що надходять у вигляді грошових коштів та матеріальних оборотних активів – метод доходу.

2. The dissertation is dedicated to substantiating theoretical positions and developing practical recommendations for improving the methodology of accounting for operations with state aid. Theoretical generalization of the concept of “state aid” is carried out based on the study of domestic and international legislation in the field of state aid. The research results identify the main characteristic features of this object of accounting, including: variability of forms of provision, the state always being the source of resources, the purpose being to support the economic activities of the entity, resulting in creating advantages for the enterprise over other economic entities in the industry or region. The impracticality of using the concept of “target financing” to describe economic operations with state aid is argued, as its meaning distorts the essence of the concept of “state aid” for accounting purposes. The all-encompassing nature of the term “state aid” in the edition of IAS 20 “Accounting for Government Grants and Disclosure of Government Assistance” is substantiated. The use of accounting methods for government grants (capital method and income method) is justified according to the grant form. For grants related to assets received in the form of non-current assets, the application of the capital method is appropriate, while for grants received in the form of cash and material current assets, the income method is suitable.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Осіпчук Д.С. Державна допомога та облікова політика за МСФЗ. Економіка. Фінанси. Право. 2022. Вип. 1, с. 15-22. DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2022.1.3>.
- 2. Осіпчук Д.С. Особливості та проблеми національної та міжнародної практики відображення операцій з державними грантами в обліку підприємства. Економіка. Фінанси. Право. 2023. №9, с. 104-111. DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2023.9.23>
- 3. Осіпчук Д.С. Податковий облік державних грантів. Економіка. Фінанси. Право. 2022. №11/2, с. 23-27. DOI: [https://doi.org/10.37634/efp.2022.11\(2\).5](https://doi.org/10.37634/efp.2022.11(2).5)
- 4. Осіпчук Д.С. Сільськогосподарські державні гранти: проблеми гармонізації національних та міжнародних стандартів (МСФЗ). Агросвіт. 2023. №18, с.106-115. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2023.18.106>
- 5. Чижевська Л.В., Осіпчук Д.С. Нормативне регулювання обліку державної допомоги: міжнародний (МСФЗ) та національний підходи. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2020. №2(46). с. 61-69. DOI: [http://dx.doi.org/10.26642/pbo-2020-2\(46\)-61-69](http://dx.doi.org/10.26642/pbo-2020-2(46)-61-69).
- 6. Chyzhevska L., Melnychuk D., Osipchuk D. Comparative aspect of legal regulation of state aid in Ukraine and the European Union. Strategies, models and technologies of economic systems management in the context of international economic integration : scientific monograph / ed. by M. Bezpartohnyi, V. Riashchenko, N. Linde. Riga, 2020. P. 376–384. URL: <https://zenodo.org/records/4396286>.
- 7. Осіпчук Д. Вплив інтеграційних процесів на нормативно-правове регулювання обліку державної допомоги. Перспективи розвитку обліку, аналізу та аудиту в контексті євроінтеграції : матеріали ІХ Міжнар. науково-практ. конф., м. Одеса, 20 трав. 2021 р. Одеса, 2021. С. 61. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e6807b20-385e-4338-868c->

- 8. Осіпчук Д. Вплив термінології на бухгалтерський облік державної допомоги. Всеукраїнська науково-практична online конференції аспірантів, молодих учених та студентів, присвяченої Дню науки : зб. тез доп., м. Житомир, 11-15 трав. 2021 р. Житомир, 2021. С. 255. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/8.-vplyv-inovats.-zmin-na-roz-k-susp.-s.-1.pdf>.
- 9. Осіпчук Д. Державна допомога як відповідь на коронакризу: досвід Європейського Союзу. Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку : матеріали XXVI міжнар. науково-практ. конф, м. Загреб, 7 листоп. 2022 р. 2022. С. 77-84. URL: <http://perspectives.pp.ua/public/site/conferency/conf-26.pdf>
- 10. Осіпчук Д. Державна допомога як елемент трансформації економіки в умовах пандемії. Стратегії, моделі та технології управління економічними системами : Матеріали VII Міжнар. науково-практ. конф., 14 м. Хмельницький, 8-9 жовт. 2020 р. Хмельницький, 2020. С. 381-383. URL: http://lib.khmn.edu.ua/konfer_HNU/2020/konfer_20.pdf
- 11. Осіпчук Д. Державна допомога як об'єкт облікової політики: МСФЗ підхід. Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах сталого розвитку : зб. Матеріалів VI Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 20-й річниці створення каф. аудиту, м. Київ, 10 груд. 2020 р. Київ, 2020. С. 238-240. URL: https://www.apu.com.ua/wpcontent/uploads/2021/03/1_Збірник-Конф.ФОПМ-2020-КНЕУ-АПУ-ФПБАУ-САУ.pdf.
- Осіпчук Д. Облікова політика за МСФЗ: підходи до розуміння. Облік, контроль та оподаткування в умовах глобалізації : матеріали II Міжнар. форуму, м. Київ. Київ, 2021. С. 80-83. URL: https://www.efbm.org/wp-content/uploads/2021/11/Матеріали_ОА.pdf
- 13. Осіпчук Д. Податкові аспекти обліку державних грантів. Економіка, фінанси, облік і право: актуальні проблеми теорії та практики : матеріали міжнар. науково-практ. конф. у 2ч., м. Ізмаїл, 26 січ. 2023 р. Ізмаїл, 2023. С. 37-39. URL: <http://www.economics.in.ua/2023/02/26-1.html>.
- 14. Осіпчук Д. Розкриття інформації про державні гранти у фінансовій звітності за МСФЗ. Облік, оподаткування, контроль та аналіз: виклики та загрози в умовах воєнного стану : матеріали VII всеукр. студ. науково-практ. онлайн конф, м. Київ, 23 берез. 2023 р. Київ, 2023. С. 129-132. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u209/_zbirnik_tez_dopovidey_2023.pdf.
- 15. Осіпчук Д. Якісні характеристики фінансової інформації та розкриття інформації про державну допомогу. Сучасні виклики сталого розвитку бізнесу : тези виступів Міжнар. наук.конф, м. Житомир, 5-6 листоп. 2020 р. 2020. С. 207-208. URL: https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/zbirnyk_tez_05_06_11_2021.pdf
- 16. Осіпчук Д. Особливості визнання державних грантів агропідприємств. Сучасні виклики сталого розвитку бізнесу : матеріали IV Міжнар. науково-практ. конф., м. Житомир, 9-10 листоп. 2023 р. Житомир, 2023. С. 243. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/full-text.pdf>
- 17. Осіпчук Д., Чижевська Л. Судження управлінського персоналу при формуванні облікової політики операцій з державною допомогою за МСФЗ. Наукові читання професора Григорія Герасимовича Кірейцева (до 90- річчя від дня народження) : Зб. тез доп. Всеукр. науково-практ. онлайнпконф., м. Київ, 22 лют. 2022 р. Київ, 2022. С. 201-204. URL: https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2022-04/ЗБІРНИК%20ТЕЗ%20ДОПОВІДЕЙ_22.02.22%20р%20_.pdf

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0124U000013

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чижевська Людмила Віталіївна
2. Liudmyla Chyzhevska

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Садовська Ірина Борисівна
2. Iryna Sadovska

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Засадний Богдан Андрійович
2. Bohdan Zasadnyi

Кваліфікація: д.е.н., доц., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Лаговська Олена Адамівна

2. Olena Lahovska

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Виговська Наталія Георгіївна

2. Nataliia Vyhovska

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Легенчук Сергій Федорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Легенчук Сергій Федорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Довгалюк Віта Валентинівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна